

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Н. М. Бобух
(підпис)

«29» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Порівняльна граматики англійської та української мов» <i>(назва)</i>
освітня програма/ спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» <i>(назва)</i>
спеціальність	035 Філологія <i>(код, назва спеціальності)</i>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 29 червня 2023 р., № 11.

Укладач програми:

Сухачова Н. С., к. філол. н., доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
спеціальності 035 Філологія

ступеня бакалавра

к. філол. н., доцент

_____

Н. С. Сухачова

29 червня 2023 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	13
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	15
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	16

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки – після вивчення навчальних дисциплін: – ОІМ: практична граматики; – Порівняльна лексикологія англійської та української мов.
Мова викладання – англійська/українська
Статус дисципліни – обов'язкова
Кількість кредитів за ЄКТС - 2
Курс/семестр вивчення – 3/6
Денна форма навчання:
Кількість годин: – загальна кількість: 6 семестр – 90
- лекції: 12
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 24
- самостійна робота: 54
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен
Заочна форма навчання:
Кількість годин: – загальна кількість: - 90
- лекції: -4
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: -2
- самостійна робота: - 84
- вид підсумкового контролю: - екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення з ізоморфними й аломорфними ознаками морфологічного та синтаксичного рівнів англійської та української мов та особливостями їхнього функціонування відповідно до ситуації й сфери спілкування та реєстру усного й писемного мовлення.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
--------------------------------------	--

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<ul style="list-style-type: none"> • вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР-1); • ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР-2); • знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР-10); • аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР-12); • знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР-16). 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5); • здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6); • здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9); • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-10); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-11); • здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК-2); • здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-устильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК-6); • усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК-9); • здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК-10).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

CONTRASTIVE TYPOLOGY

OF THE ENGLISH AND UKRAINIAN MORPHOLOGY

Тема 1. Contrastive typology of the English and Ukrainian morphology: aim, basic notions and methods.

The subject and aims of contrastive typology. Basic notions methods and of contrastive typology. Types of morphemes. Types of stems. Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings.

Тема 2. Parts of speech: criteria of distinguishing. typological features of the noun.

Traditional and structural criteria of distinguishing parts of speech. Notional and semi-notional parts of speech. Typological characteristics of English and Ukrainian nouns as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features. The category of gender of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features. The category of number of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features. The category of case of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.

Тема 3. Typological features of the adjective, the numeral, the pronoun.

Typological characteristics of English and Ukrainian adjectives as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian adjectives: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian adjectives. The category of degrees of comparison of English and Ukrainian adjectives: allomorphic and isomorphic features.

Typological characteristics of English and Ukrainian numerals as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian numerals: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian numerals. Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian numerals.

Typological characteristics of English and Ukrainian pronouns as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian pronouns: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian pronouns. Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian

pronouns.

Тема 4. Typological features of the verb.

Typological characteristics of English and Ukrainian verbs as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of person of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of number of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of aspect of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of time correlation of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. The category of voice of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features.

Модуль 2

TYPOLOGICAL FEATURES OF FUNCTIONAL PARTS OF SPEECH

Тема 5. Typological features of functional parts of speech (preposition, conjunction, particle).

Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions as parts of speech: lexico-grammatical classes, stem structure of English and Ukrainian prepositions (allomorphic and isomorphic features).

Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions as parts of speech: lexico-grammatical classes, stem structure of English and Ukrainian conjunctions (allomorphic and isomorphic features).

Typological characteristics of English and Ukrainian particles as parts of speech. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian particles: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian particles: allomorphic and isomorphic features.

Тема 6. Typological features of functional parts of speech (adverb, statives, modal words, article).

Typological characteristics of English and Ukrainian adverbs. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian adverbs: allomorphic and isomorphic features. Stem structure of English and Ukrainian adverbs. Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian adverbs.

Typological characteristics of English and Ukrainian statives. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian statives: allomorphic and isomorphic features.

Typological characteristics of English and Ukrainian modal words.
Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian modal words:
allomorphic and isomorphic features. Typological characteristics of the
English article..

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<i>Модуль 1. CONTRASTIVE TYPOLOGY OF THE ENGLISH AND UKRAINIAN MORPHOLOGY</i>					
Тема 1. Contrastive typology of the English and Ukrainian morphology: aim, basic notions and methods. 1. The subject and aims of contrastive typology. 2. Basic notions methods and of contrastive typology. 3. Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings.	2	Тема 1. Contrastive typology of the English and Ukrainian morphology: aim, basic notions and methods. Types of meaning and their expression in the English and Ukrainian morphological systems 1. The subject and aims of contrastive typology. 2. Basic notions methods and of contrastive typology. 3. Types of morphemes. 4. Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings.	4	Підготувати доповіді на теми: «The Relation of Grammar with Other Linguistic Sciences», «Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings»..	8
Тема 2. Parts of speech: criteria of distinguishing. Typological features of the Noun	2	Тема 2. Parts of speech: criteria of distinguishing: Noun 1. Traditional and structural criteria of distinguishing parts of speech.	4	Підготувати реферати на теми: «Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Traditional and structural criteria of distinguishing parts of speech. Notional and semi-notional parts of speech.</p> <p>2. Typological characteristics of English and Ukrainian nouns as parts of speech.</p> <p>3. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>4. Stem structure of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>5. The category of gender, number, case of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p>		<p>Notional and semi-notional parts of speech.</p> <p>2. Typological characteristics of English and Ukrainian nouns.</p> <p>3. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>4. Stem structure of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>5. The category of gender of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>6. The category of number of English and Ukrainian nouns.</p> <p>7. The category of case of English and Ukrainian nouns.</p>		<p>and isomorphic features», «The category of number of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of case of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of gender of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features».</p>	
<p>Тема 3. Typological features of Adjectives, Numerals and Pronouns</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian adjective as apart of speech.</p> <p>2. Typological characteristics of</p>	2	<p>Тема 3.</p> <p>Typological features of an Adjective</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian adjective as a parts of speech.</p> <p>2. Lexico-grammatical classes of</p>	4	<p>Підготувати доповіді на теми: «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian adjectives», «Allomorphic and isomorphic features of</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>English and Ukrainian numeral (allomorphic and isomorphic features).</p> <p>3. Typological characteristics of English and Ukrainian pronoun as a part of speech.</p>		<p>English and Ukrainian adjectives: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>3. Stem structure of English and Ukrainian adjectives: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>4. The category of degrees of comparison of English and Ukrainian adjectives: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>5. Typological characteristics of English and Ukrainian numerals (allomorphic features).</p> <p>6. Typological characteristics of English and Ukrainian pronoun as a part of speech.</p>		<p>English and Ukrainian pronouns», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian numerals», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian pronouns».</p>	
<p>Тема 4. Typological features of the Verb</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian verbs as parts of speech: lexico-grammatical classes, stem structure, the category of person of English and Ukrainian verbs, the category of number of</p>	2	<p>Тема 4.</p> <p>Typological features of the Verb</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian verbs as parts of speech: lexico-grammatical classes, stem structure, the category of person of English and Ukrainian verbs, the category of number of</p>	4	<p>Підготувати реферати на теми: «The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features», «The category of aspect and mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>English and Ukrainian verbs. 2. The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. 3. The category of aspect and mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. 4. The category of time correlation of English and Ukrainian verbs. 5. The category of voice of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features.</p>		<p>English and Ukrainian verbs (allomorphic and isomorphic features). 2. The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. 3. The category of aspect and mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. 4. The category of time correlation of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features. 5. The category of voice of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features.</p>		isomorphic features».	
<i>Модуль 2. Typological features of functional parts of speech</i>					
<p>Тема 5. Typological features of functional parts of speech (Preposition, Conjunction, Particle) 1. Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions: lexico-grammatical classes, stem</p>	2	<p>Тема 5. Typological features of functional parts of speech (Preposition, Conjunction) 1. Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions: lexico-grammatical classes,</p>	4	<p>Підготувати доповіді на теми: «Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions as parts of speech: lexico-grammatical classes (allomorphic and isomorphic</p>	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>structure of English and Ukrainian prepositions.</p> <p>2. Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions: lexico-grammatical classes, stem structure of English and Ukrainian conjunctions.</p> <p>3. Typological characteristics of English and Ukrainian particles: lexico-grammatical classes, stem structure of English and Ukrainian particles.</p>		<p>(allomorphic and isomorphic features).</p> <p>2. Stem structure of English and Ukrainian prepositions (allomorphic and isomorphic features).</p> <p>3. Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions: lexico-grammatical classes (allomorphic and isomorphic features).</p> <p>4. Stem structure of English and Ukrainian conjunctions (allomorphic and isomorphic features).</p>		<p>features)», «Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions as parts of speech: lexico-grammatical classes (allomorphic and isomorphic features)».</p>	
<p>Тема 6. Typological features of functional parts of speech (Adverb, Statives).</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian adverbs.</p> <p>2. Typological characteristics of English and Ukrainian statives.</p> <p>3. Typological characteristics of English and Ukrainian modal words.</p> <p>4. Typological characteristics of the</p>	2	<p>Тема 6. Typological features of the Adverb and Statives</p> <p>1. Typological characteristics of English and Ukrainian adverbs.</p> <p>2. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian adverbs: allomorphic and isomorphic features.</p> <p>3. Stem structure of English and Ukrainian adverbs: allomorphic and isomorphic features.</p>	4	<p>Підготувати доповіді на теми: «Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian adverbs», «Typological characteristics of English and Ukrainian statives as parts of speech», «Peculiarities of statives</p>	8

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
English article.		4. Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian adverbs. 5. Typological characteristics of English and Ukrainian statives. 6. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian statives: allomorphic and isomorphic features. 7. Typological characteristics of English and Ukrainian modal words. 8. Lexico-grammatical classes of English and Ukrainian modal words: allomorphic and isomorphic features. 9. Typological characteristics of the English article.		usages in English», «When to use definite vs. indefinite articles».	

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 5-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (10 балів)	26
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 5.1. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Воронова З. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія». Кам'янське : ДДТУ, 2023. 70 с.
2. Гладуш Н. Ф., Павлюк Н. В. Contrastive Grammar: Theory and Practice / Порівняльна граматики: теорія і практика : навч. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.». Київ, 2019. 296 с.
3. Фрасинюк Н. І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друкарня «Рута», 2020. 158 с.

Додаткові

1. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2004. 464 с.
2. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов : навч. посіб. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 264 с.
3. Мартинюк А. П. Порівняльна морфологія англійської та української мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 64 с.
4. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
5. The New International Webster's Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс «Порівняльна граматики англійської та української мов», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
3. Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.
4. Тестові завдання з навчальної дисципліни в системі Open Test.